



Али Баба

Весела кінка



З перської переклав *Роман Гамада*

Художник *Нілуфар Мірмохаммаді*



ТЕРНОПІЛЬ
НАВЧАЛЬНА КНИГА – БОГДАН

УДК 82.341
ББК 84(0)9
А50

Серія «Скарби Сходу» заснована 2008 року

Перекладено за виданням:

Мавляна Фахр ед-дін Алі Сафі. Латіфега-йе ширін. Латаїф ат-таваїф. —
Тегран: Ентешарат-е «Пейдаїеш», 1385/2006.

Алі Сафі

А50 **Весела книга** / Перекл. з перської Р. Гамади —
Тернопіль: Навчальна книга — Богдан, 2011. — 156 с. —
(Серія «Скарби Сходу»)

ISBN 978-966-10-1349-9

«Весела книга» Алі Сафі належить до найпопулярніших творів перської літератури. Остаточна її редакція була завершена письменником у 1533 році. Назва книги «Латаїф ат-таваїф» («Жартівливі оповіді про різних людей») якнайповніше відображає її зміст — у ній письменник зібрав усе найкраще і найцікавіше із арабської та перської класичної літератури. «Веселу книгу» можна справедливо назвати антологією перського гумору — дотепного, лагідного і повчального.

Видання адресоване читачам середнього та старшого шкільного віку.

УДК 82.341
ББК 84(0)9

*Охороняється законом про авторське право.
Жодна частина цього видання не може бути відтворена
в будь-якому вигляді без дозволу автора чи видавництва.*

ISBN 978-966-10-0388-9 (серія)
ISBN 978-966-10-1349-9

© Роман Гамада, переклад, 2011
© Видавництво «Навчальна книга — Богдан»,
майнові права, 2011





ЛИХОВІСНИЙ ПРИХІД

Джафар ібн Умаййа* був одним із головних полководців Абдальмаліка ібн Марвана**. Коли Мусаб ібн Зубайр*** рушив війною на Абдальмаліка, Джафар оголив свого меча проти Абдальмаліка і, одвернувшись від нього, пристав до Мусаба. І коли Мусаба убили, Джафар знову прийшов до Абдальмаліка й став благати пощади.

— Нехай же не буде над тобою милості Аллаха! — сказав Абдальмалік. — Ти зрадив мене і приєднався до мого ворога. Навіщо ти тепер повернувся назад?

— За багато разів я переконався, що коли пристаю до чужих, то приношу їм одне лише лихо. Я навмисне пішов до Мусаба, щоб принести йому поразку, і коли ти звоював його, тоді вже й вернувся до тебе.

Абдальазіз засміявся і не став його карати.



ЧУДОТВОРЕЦЬ

Один чоловік прийшов до халіфа Мутасіма* і об'явив себе чудотворцем.

— Яке чудо ти можеш робити? — спитав халіф.

— Я можу оживити мертвого, — сказав той чоловік.

— Якщо ти покажеш це мені, я в тебе увірую, — сказав Мутасім.

— Принесіть мені гострого меча, — сказав той.

Халіф велів принести свого меча і дати отому буцім чудотворцеві.

— О халіфе, — сказав той, — ось я при тобі відрубую голову твоєму візиріві і в ту ж мить оживлю його.

— Нехай буде так, — сказав халіф, а тоді повернув голову до візира й спитав у нього:

— А ти що на це скажеш?

— О халіфе, — вигукнув той, — хто ж із доброї волі віддаватиме себе на вірну погибель? А крім того, я не вимагав у нього доказів чудотворства, я й так йому вірю.

Мутасім засміявся і нагородив його дорогим халатом, а того чоловіка, що об'явив себе чудотворцем, відправив до божевілля.

ДАРУНОК ХАЛІФОВІ

Якось Джафар ібн Ях'я ібн Халід Бармакі* та Гарун ар-Рашид** їхали степом. Коли ж це перед ними з'явився караван верблюдів, нав'ючених мішками з золотом.

— Звідки така сила золота? — спитав Гарун ар-Рашид.

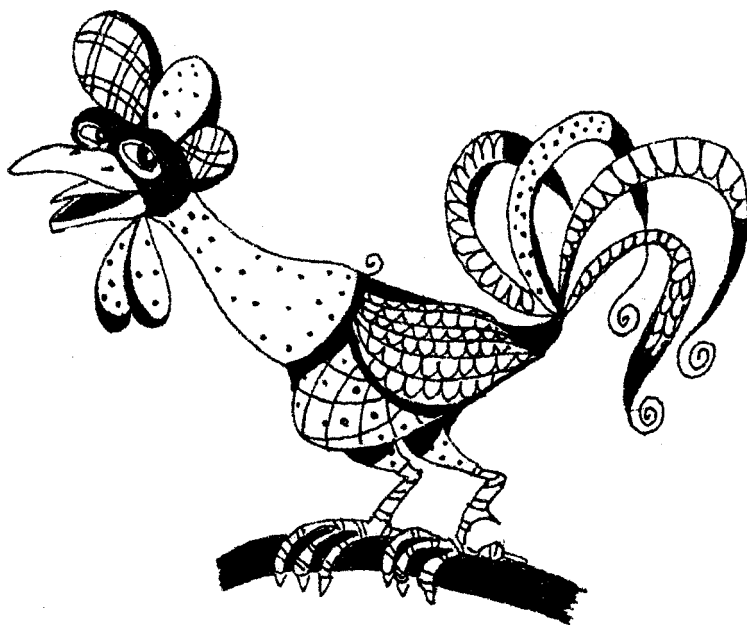
— Це прислав у дарунок халіфові Алі ібн Іса з Хорасану, — відказали йому.

А Гарун незадовго перед тим призначив Алі ібн Ісу намісником Хорасану, змінивши з цієї посади Фазля ібн Ях'ю, брата Джафара Бармакі. Побачивши таку силу золота, Гарун повернув лице до Джафара і сказав йому з докором:

— Де ж було це золото, коли урядував твій брат?

— У кишенях своїх господарів.





СОКІА ТА ПІВЕНЬ

Абу Аййюб* був наближеним і співбесідником халіфа Мансура. Всякий раз, коли халіф прикликав його до себе, Абу Аййюб бліднув на виду і на його тіло нападав дроз. Одного разу вірний приятель спитав у нього, коли при них не було ані душі:

— Ти наближений до халіфа та його співбесідник, і нікого він, окрім тебе, так не шанує. Яка тому причина, що всякий

раз, коли він присилає за тобою, ти міняєшся в лиці і тремтиш, мов той осиковий листок?

Абу Аййюб відмовив своєму приятелеві:

«Сокіл сказав півневі:

— Ти із самого що не є малечку живеш із людьми, вони тебе напувають, зерно дають тобі їсти, побудували тобі хату побіля своєї хати. Чому всякий раз, коли вони до тебе підходять і хочуть узяти на руки, ти кричиш, вириваєшся та перелітаєш із даху на дах? От я — дикий птах, виріс у горах, і як упіймають мене люди, сиджу в них на руці без жодного страху. Коли ж мене пускають на лови, то я опісля того, як уполую здобич, зі спокійним серцем повертаюсь назад, і ніколи не кричу і не галасую.

— О соколе, — сказав йому півень, — чи ти коли бачив, чи чув коли від когось, аби сокола настромляли на рожно і пекли на вогні?

— Ні, — відмовив сокіл.

— Відколи я живу серед людей і став одрізняти добро від зла, — сказав йому півень, — мені довелось бачити чи не сотню півнів, яким відрізали голови, скубли на них пір'я, розпорювали живіт, настромлювали на рожно, пекли на вогні, а потому з'їдали. Тим-то я тривожусь і бідкаюсь, і серце моє не знає спокою».